

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2004-2005

---

30 NOVEMBRE 2004

**Projet de loi modifiant le Code judiciaire
en ce qui concerne la médiation**

Procédure d'évocation

AMENDEMENTS

N° 33 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 9

À l'article 1725, § 2, proposé, remplacer les mots «ou ait pris fin» par les mots «ou que sa durée de validité ait pris fin».

Justification

Une clause ne peut évidemment pas prendre fin.

N° 34 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 9

Dans le texte néerlandais de l'article 1725, § 2, proposé, remplacer les mots «De exceptie moet vóór

---

Voir:

Documents du Sénat:

3-781 - 2003/2004:

N° 1: Projet évoqué par le Sénat.

3-781 - 2004/2005:

N°s 2 à 4: Amendements.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2004-2005

---

30 NOVEMBER 2004

**Wetsontwerp tot wijziging van het
Gerechtelijk Wetboek in verband met
de bemiddeling**

Evocatieprocedure

AMENDEMENTEN

Nr. 33 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 9

In het voorgestelde artikel 1725, § 2, de woorden «of het beding verstreken is» vervangen door de woorden «of de geldigheidsduur van het beding vestreken is».

Verantwoording

Een beding kan uiteraard niet verstrijken.

Nr. 34 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 9

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 1725, § 2, de woorden «De exceptie moet vóór

---

Zie:

Stukken van de Senaat:

3-781 - 2003/2004:

Nr. 1: Ontwerp geëvoceerd door de Senaat.

3-781 - 2004/2005:

Nrs. 2 tot 4: Amendementen.

alle exceptie of verweer worden voorgedragen.» **par les mots** «*De exceptie moet vóór elke andere exceptie of verweer worden voorgedragen.*».

Justification

Le texte actuel est une traduction malencontreuse du texte français.

Nº 35 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 10

Dans le texte néerlandais de l'article 1726, § 3, proposé, remplacer les mots «De erkende bemiddelaars onderwerpen zich aan een permanente vorming» **par les mots** «*De erkende bemiddelaars volgen een permanente vorming*».

Justification

Le texte actuel est une traduction malencontreuse du texte français.

Nº 36 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 11

Dans le texte néerlandais de l'article 1727, § 4, alinéa 1er, 2e tiret, proposé, remplacer les mots «een bijzondere commissie voor burgerlijke- en handelszaken» **par les mots** «*een bijzondere commissie voor burgerlijke en handelszaken*».

Justification

Le trait d'union qui suit l'adjectif «burgerlijke» n'a pas lieu d'être.

Nº 37 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 11

À l'article 1727, § 4, proposé, remplacer les mots «une commission spéciale en matière civile et commerciale» **par les mots** «*une commission spéciale en matière civile non familiale et en matière commerciale*».

Justification

Telle qu'elle est libellée, la disposition part à tort du principe que les matières familiales, visées au premier tiret, ne sont pas des matières civiles.

alle exceptie of verweer worden voorgedragen» **vervangen door de woorden** «*De exceptie moet vóór elke andere exceptie of verweer worden voorgedragen*».

Verantwoording

De voorgestelde tekst betreft een zeer slordige vertaling van de Franse tekst.

Nr. 35 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 10

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 1726, § 3, de woorden «De erkende bemiddelaars onderwerpen zich aan een permanente vorming ...» **vervangen door de woorden** «*De erkende bemiddelaars volgen een permanente vorming*».

Verantwoording

De voorgestelde tekst betreft een zeer slordige vertaling van de Franse tekst.

Nr. 36 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 11

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 1727, § 4, eerste lid, tweede gedachtestreep, de woorden «een bijzondere commissie voor burgerlijke- en handelszaken» **vervangen door de woorden** «*een bijzondere commissie voor burgerlijke en handelszaken*».

Verantwoording

Er wordt ten onrechte een koppelteken aan «burgerlijk» gevoegd.

Nr. 37 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 11

In het voorgestelde artikel 1727, § 4, de woorden «burgerlijke en handelszaken» **vervangen door de woorden** «*een bijzondere commissie voor niet-familierechtelijke burgerlijke zaken en handelszaken*».

Verantwoording

Door te spreken over «burgerlijke en handelszaken» wordt er ten onrechte van uitgegaan dat de familiezaken, beoogd onder de eerste gedachtestreep, geen burgerlijke zaken zouden zijn.

N° 38 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 11

Dans le texte néerlandais de l'article 1727, § 6, 1°, proposé, remplacer les mots «de organen» par les mots «de instanties».

Justification

Il est préférable en l'occurrence de rendre le mot français «organes» par «instanties» en néerlandais.

N° 39 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 14

Compléter l'article 1730 proposé par un § 4 nouveau, libellé comme suit :

« § 4. S'il s'agit d'une proposition de médiation en vue d'un divorce, adressée par lettre recommandée par l'un des conjoints à l'autre, cette proposition a les mêmes effets qu'une action en divorce pour ce qui est des dispositions de l'article 1278, alinéa 2. »

Justification

L'article 1278 du Code judiciaire prévoit en son deuxième alinéa qu'un jugement prononçant le divorce pour cause déterminée remonte, à l'égard des époux, en ce qui concerne leurs biens, au jour de la demande en divorce. Eu égard à cette règle, les époux (et leurs avocats) ont tendance, en cas de difficultés conjugales, à ne pas tarder à lancer leur citation en divorce, afin de préserver leurs droits en ce qui concerne la liquidation-partage. Dès lors que le législateur souhaite promouvoir la médiation, il semble indiqué, par analogie avec ce qui est déjà prévu à l'article 1730 du Code judiciaire, d'assimiler une proposition de médiation en vue d'un divorce à une citation en divorce pour ce qui est des effets du divorce prévus à l'article 1278, alinéa 2, du même Code.

N° 40 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 15

Remplacer, dans le texte néerlandais de l'article 1731, § 1er, alinéa 1er, proposé, les mots «de nadere regels van de bemiddeling» par les mots «de modaliteiten van het verloop van de bemiddeling».

Justification

Le texte proposé est une mauvaise traduction des termes français «les modalités d'organisation» et n'indique d'ailleurs pas avec précision de quoi il retourne.

Nr. 38 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 11

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 1727, § 6, 1°, de woorden «de organen» vervangen door de woorden «de instanties».

Verantwoording

Het Franse woord «organes» wordt hier beter vertaald als «instanties».

Nr. 39 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 14

Het voorgestelde artikel 1730 aanvullen met een § 4, luidende :

« § 4. Indien het gaat om een voorstel tot bemiddeling met het oog op een echtscheiding, bij aangetekende brief verzonden door de ene echtgenoot aan de andere, dan heeft het voorstel dezelfde gevolgen als het instellen van een vordering tot echtscheiding voor het bepaalde in artikel 1278, tweede lid. »

Verantwoording

Artikel 1278 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt in het tweede lid dat een vonnis van echtscheiding op grond van bepaalde feiten ten aanzien van de echtgenoten, wat hun goederen betreft, terugwerkt tot op de dag waarop de vordering tot echtscheiding is ingesteld. Op grond van die regel zijn echtgenoten (en hun advocaten) geneigd om in geval van echtelijke moeilijkheden niet te talmen met het uitbrengen van de dagvaarding in echtscheiding, teneinde hun rechten wat de vereffening-verdeling betreft te vrijwaren. Nu de wetgever de bemiddeling wenst te promoten lijkt het aangewezen, naar analogie met wat reeds bepaald wordt in artikel 1730 van het Gerechtelijk Wetboek, om een voorstel tot bemiddeling met het oog op een echtscheiding gelijk te stellen met het uitbrengen van een dagvaarding in echtscheiding voor wat betreft de gevolgen van de echtscheiding bepaald in artikel 1278, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek.

Nr. 40 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 15

In het artikel 1731, § 1, eerste lid de woorden «de nadere regels van de bemiddeling» te vervangen door de woorden «de nadere regels van het verloop van de bemiddeling».

Verantwoording

Een slechte vertaling van de Franse tekst «les modalités d'organisation» en duidt bovendien niet juist aan waarover het gaat.

N° 41 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 15

Remplacer le texte néerlandais du 6° de l'article 1731, § 2, proposé, par ce qui suit :

«6° De wijze waarop de erelonen van de bemiddelaar worden bepaald, het uurtarief daarvan, alsook de betalingsvoorwaarden ».

Justification

Le texte de la proposition est une mauvaise traduction du français.

N° 42 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 16

Dans le texte néerlandais de l'article 1732 proposé, remplacer les mots «beide partijen» par les mots «aan de andere partij of partijen».

Justification

Le texte néerlandais utilise à tort les mots «beide partijen», tandis qu'il est question de «chacune d'elles» dans le texte français. Une médiation peut évidemment concerner deux parties ou davantage.

N° 43 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 16

Dans le texte néerlandais de l'article 1732 du Code judiciaire proposé, remplacer les mots «schriftelijke en door hen ondertekende akte» par les mots «door hen ondertekend geschrift».

Justification

Le mot français «écrit» a été traduit erronément par «*schriftelijke akte*» (acte écrit); la traduction correcte est «*geschrift*». Du reste, un «*mondelinge akte*» (acte verbal) étant chose impossible, le texte relève de la tautologie.

N° 44 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 17

Remplacer l'alinéa 1er de l'article 1733 proposé par ce qui suit :

«*En cas d'accord, et si le médiateur répond aux conditions prévues à l'article 1726, § 1er, les parties ou l'une d'elles peuvent soumettre l'accord de médiation*

Nr. 41 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 15

Het voorgestelde artikel 1731, § 2, 6°, vervangen als volgt :

«6° De wijze waarop de erelonen van de bemiddelaar worden bepaald, het uurtarief daarvan, alsook de betalingsvoorwaarden ».

Verantwoording

De oorspronkelijke tekst betreft een slordige vertaling van de Franse tekst.

Nr. 42 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 16

In het voorgestelde artikel 1732 de woorden «beide partijen» vervangen door de woorden «aan de andere partij of partijen».

Verantwoording

De Nederlandse tekst spreekt ten onrechte van «beide» partijen, terwijl de Franse tekst het heeft over «*chacune d'elles*», uiteraard kunnen er bij de bemiddeling twee of meer partijen betrokken zijn.

Nr. 43 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 16

In het voorgestelde artikel 1732 de woorden «schriftelijke en door hen ondertekende akte» vervangen door de woorden «door hen ondertekend geschrift».

Verantwoording

«*Écrit*» werd hier verkeerd vertaald door «*schriftelijke akte*», de juiste vertaling is «*geschrift*», een mondelinge akte is overigens onmogelijk, zodat de wettekst een tautologie inhoudt.

Nr. 44 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 17

Heteerstelid van het voorgestelde artikel 1733 vervangen als volgt :

«*Ingeval van akkoord en indien de bemiddelaar voldoet aan de in artikel 1726, § 1, bepaalde voorwaarden kunnen de partijen of één van hen het*

obtenue conformément aux articles 1731 et 1732 pour homologation au juge.

La requête est soumise au juge qui, en vertu des articles 556 à 601ter, serait compétent au cas où il serait saisi d'une action ayant le même objet. Il est procédé conformément aux articles 1025 et 1034. La requête peut cependant être signée par les parties elles-mêmes si la demande émane de toutes les parties à la médiation. Le protocole de médiation est joint à la requête. »

Justification

L'article 1733, alinéa 1er, du Code judiciaire, prévoit que l'accord qui a été obtenu dans le cadre d'une médiation volontaire peut être soumis pour homologation au «juge compétent». Toutefois, il n'est précisé nulle part qui est le juge compétent.

En ce qui concerne la compétence territoriale, l'on peut supposer que les parties disposent, en l'espèce, d'une liberté totale (comparable à celle existant pour l'introduction d'une action en divorce par consentement mutuel).

Pour ce qui est de la compétence d'attribution, aucune règle n'est applicable. En effet, les règles du Code judiciaire relatives à la compétence d'attribution concernent toujours une procédure contentieuse entre un demandeur et un (des) défendeur(s), et ne prévoient rien concernant les procédures gracieuses en vue de l'homologation d'un accord préalable entre parties.

La référence aux articles 556 e.s. du Code judiciaire indique clairement que seules les règles de la compétence d'attribution sont visées et pas celles relatives à la compétence territoriale.

En faisant explicitement référence, dans le texte, à l'article 1034, on indique sans contestation possible que seules les règles relatives à la requête unilatérale sont d'application, et pas les règles des articles 1034bis à 1034sexies du Code judiciaire.

N° 45 DE MM. WILLEMS ET COVELIERS

Art. 1^{er}bis

Dans le livre III, titre III, chapitre Ier, du Code civil, insérer un article 1106bis nouveau, rédigé comme suit :

« Art. 1106bis. — Tout contrat peut contenir une clause de médiation, par laquelle les parties s'engagent à recourir à la médiation préalablement à tout autre mode de résolution des éventuels différends que la validité, la formation, l'interprétation, l'exécution ou la résiliation du contrat pourrait susciter. »

bemiddelingsakkoord dat tot stand kwam overeenkomstig de artikelen 1731 en 1732 ter homologatie aan de rechter voorleggen.

Het verzoek tot homologatie wordt voorgelegd aan de rechter die overeenkomstig de artikelen 556 tot 601ter bevoegd zou zijn ingeval een vordering met hetzelfde voorwerp aanhangig zou worden gemaakt. Dit gebeurt overeenkomstig de artikelen 1025 en 1034. Het verzoek kan echter ondertekend worden door de partijen zelf, indien het uitgaat van alle bij de bemiddeling betrokken partijen. Het bemiddelingsprotocol wordt bij het verzoek gevoegd.»

Verantwoording

Artikel 1733, 1e lid van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat het akkoord dat tot stand gekomen is in het kader van een vrijwillige bemiddeling, ter homologatie kan worden voorgelegd «aan de bevoegde rechter». Er wordt evenwel nergens bepaald wie de bevoegde rechter is.

Wat de territoriale bevoegdheid betreft, mag worden aangenomen dat de partijen hier een volledige vrijheid in hebben (te vergelijken met het inleiden van een echtscheiding door onderlinge toestemming).

Maar wat de volstreekte bevoegdheid betreft, is er geen enkele bevoegdheidsregel van toepassing. Immers, de bestaande regels in het Gerechtelijk Wetboek inzake volstreekte bevoegdheid gaan steeds uit van een contentieuze rechtspleging tussen een eiser en (een) verweerder(s), maar bevatten geen bevoegdheidsregels voor gracieuze rechtsplegingen met het oog op de homologatie van een voorafbestaand akkoord tussen partijen.

Door de verwijzing naar de artikelen 556 e.v. van het Gerechtelijk Wetboek is het duidelijk dat enkel de regels van volstreekte bevoegdheid beoogd worden, niet die inzake territoriale bevoegdheid.

Door in de tekst uitdrukkelijk te verwijzen naar artikel 1034 staat zonder discussie vast dat enkel de regels aangaande het eenzijdig verzoekschrift toepassing vinden, en niet de regels van de artikelen 1034bis tot 1034sexies van het Gerechtelijk Wetboek.

Hugo VANDENBERGHE.

Nr. 45 VAN DE HEREN WILLEMS EN COVELIERS

Art. 1bis

In Boek III, Titel III, Hoofdstuk I van het Burgerlijk Wetboek een artikel 1106bis (nieuw) invoegen, luidende :

« Art. 1106bis. — Elke overeenkomst kan een bemiddelingsbeding bevatten, waarbij de partijen zich ertoe verbinden voor eventuele geschillen in verband met de geldigheid, vorming, uitlegging, uitvoering of verbreking van de overeenkomst eerst een beroep te doen op bemiddeling en pas dan op elke andere vorm van geschillenbeslechting. »

Justification

L'article 1725, § 1er, proposé, contient en fait une disposition de droit purement matériel qui n'a pas sa place dans le Code judiciaire et qui devrait plutôt figurer dans le Code civil, plus précisément dans un article 1106*bis* nouveau, parmi les dispositions préliminaires du Titre III, Des contrats ou des obligations conventionnelles en général.

N° 46 DE MM. WILLEMS ET COVELIERS

Art. 9

Supprimer l'article 1725, § 1er, proposé.

Justification

Voir l'amendement n° 45.

N° 47 DE MM. WILLEMS ET COVELIERS

Art. 9

Dans le texte néerlandais de l'article 1725, § 2, proposé, apporter les modifications suivantes :

a) Remplacer les mots «ou ait pris fin» par les mots «ou que sa durée de validité ait pris fin».

b) Remplacer le mot «alle» par les mots «elke andere».

Justification

Il s'agit de modifications techniques. Une clause ne peut prendre fin, mais bien sa durée de validité. La tournure correcte est «voor elke andere exceptie», telle qu'elle figure également à l'article 1679 du Code judiciaire.

N° 48 DE MM. WILLEMS ET COVELIERS

Art. 10

Dans le texte néerlandais de l'article 1726, § 3, proposé, remplacer les mots «onderwerpen zich aan» par le mot «volgen».

Justification

Modification technique.

Verantwoording

Het voorgestelde artikel 1725, § 1, bevat eigenlijk een bepaling van louter materieel recht die niet thuishoort in het Gerechtelijk Wetboek maar opgenomen moet worden in het Burgerlijk Wetboek en meer bepaald in een nieuw artikel 1106*bis* van het Burgelijk Wetboek bij de voorafgaande bepalingen van Titel III, Contracten of Verbintenissen uit overeenkomsten in het algemeen.

Nr. 46 VAN DE HEREN WILLEMS EN COVELIERS

Art. 9

Het voorgestelde artikel 1725, § 1, doen vervallen.

Verantwoording

Zie amendement nr. 45.

Nr. 47 VAN DE HEREN WILLEMS EN COVELIERS

Art. 9

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 1725, § 2 de volgende wijzigingen aanbrengen :

a) de woorden «of het beding verstreken is» vervangen door de woorden «of de geldingsduur van het beding verstreken is».

b) Het woord «alle» vervangen door de woorden «elke andere».

Verantwoording

Technische wijzigingen. Een beding kan niet verstrijken, de geldingsduur wel. De juiste term is «voor elke andere exceptie, zoals ook geformuleerd in artikel 1679 van het Gerechtelijk Wetboek.

Nr. 48 VAN DE HEREN WILLEMS EN COVELIERS

Art. 10

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 1726, § 3, de woorden «onderwerpen zich aan» vervangen door het woord «volgen».

Verantwoording

Technische wijziging.

N° 49 DE MM. WILLEMS ET COVELIERS

Art. 11

Dans le texte néerlandais de l'article 1727, § 4, alinéa 1er, proposé, remplacer les mots «burgerlijke- en handelszaken» par les mots «niet-familierechtelijke burgerlijke zaken en handelszaken».

Justification

La formule «en matière civile et commerciale», laisse entendre à tort que les matières familiales visées au premier tiret ne sont pas des matières civiles. C'est pourquoi il est préférable de parler d'une «commission spéciale en matière civile non familiale et en matière commerciale».

N° 50 DE MM. WILLEMS ET COVELIERS

Art. 11

Dans le texte néerlandais de l'article 1727, § 6, 1°, proposé, remplacer le mot «organen» par le mot «instanties».

Justification

Il s'agit d'une modification technique. Il est préférable, en l'occurrence, de traduire le mot français «organes» par «instanties».

N° 51 DE MM. WILLEMS ET COVELIERS

Art. 12

Dans le texte néerlandais de l'article 1728, § 1er, alinéa 1er, proposé, remplacer les mots «onder meer» par les mots «meer bepaald».

Justification

Il y a ici contradiction entre le texte français du projet de loi, où l'on emploie le terme «notamment» (qui signifie «meer bepaald» en néerlandais), et le texte néerlandais, qui utilise à tort l'expression «onder meer». La seule raison acceptable de lever l'obligation de secret est la nécessité de permettre au juge d'homologuer l'accord intervenu dans le cadre de la médiation. Il convient donc d'adapter le texte néerlandais à la version française. Cette remarque a déjà été formulée à propos de l'actuel article 734^{sexies}, alinéa 1er, du Code judiciaire, qui contient la même contradiction; voir P. Taelman et G. Verschelden, «Mediatie uit de schaduw van het recht. Een analyse van de wet van 19 februari 2001 betreffende de proceduregebonden bemiddeling in familiezaken», *RW* 2002-03, p. 1754, n° 53.

Nr. 49 VAN DE HEREN WILLEMS EN COVELIERS

Art. 11

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 1727, § 4, eerste lid, de woorden «burgerlijke- en handelszaken» vervangen door de woorden «niet-familierechtelijke burgerlijke zaken en handelszaken».

Verantwoording

Er wordt ten onrechte een koppelteken aan «burgerlijke» gevoegd. Door te spreken over «burgerlijke en handelszaken» wordt er ten onrechte van uitgegaan dat de familiezaken, beoogd onder de eerste gedachtestreep, geen burgerlijke zaken zouden zijn. Daarom wordt er beter gesproken over «een bijzondere commissie voor niet-familierechtelijke burgerlijke zaken en handelszaken».

Nr. 50 VAN DE HEREN WILLEMS EN COVELIERS

Art. 11

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 1727, § 6, 1°, het woord «organen» vervangen door het woord «instanties».

Verantwoording

Technische wijziging. Het Franse woord «organes» wordt hier beter vertaald als «instanties».

Nr. 51 VAN DE HEREN WILLEMS EN COVELIERS

Art. 12

In de Nederlandse tekst van het artikel 1728, § 1, eerste lid, de woorden «onder meer» vervangen door de woorden «meer bepaald».

Verantwoording

Hier bestaat een tegenstrijdigheid tussen de Franse tekst van de wet, die spreekt over «notamment», hetgeen betekent: «meer bepaald», en de Nederlandse tekst die ten onrechte spreekt over «onder meer». De enige aanvaardbare reden om de geheimhoudingsplicht op te heffen is de noodzaak de rechter in staat te stellen het in het kader van de bemiddeling tot stand gekomen akkoord te bekrachtigen; de Nederlandse tekst dient dus aangepast te worden aan de Franse tekst. Deze opmerking werd reeds gemaakt met betrekking tot het bestaande artikel 734^{sexies}, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek dat dezelfde tegenstrijdigheid bevat; zie P. Taelman en G. Verschelden, «Mediatie uit de schaduw van het recht. Een analyse van de wet van 19 februari 2001 betreffende de proceduregebonden bemiddeling in familiezaken», *RW* 2002-2003, blz. 1754, nr. 53.

N° 52 DE MM. WILLEMS ET COVELIERS

Art. 9bis

Insérer un article 9bis (nouveau), rédigé comme suit :

« Art. 9bis. — Dans le même chapitre, il est inséré un article 1725bis, rédigé comme suit :

« Art. 1725bis. — Chacune des parties peut à tout moment mettre fin à la médiation, sans que cela puisse lui porter préjudice. »

Justification

Le lieu d'insertion de l'article 1729 — après l'article relatif à la commission de médiation fédérale — est surprenant. Comme l'article 1725 traite déjà des effets de la fin d'une médiation sur une procédure judiciaire en cours, il y a lieu, pour la bonne compréhension de la loi, d'insérer la disposition en question immédiatement après l'article 1725.

N° 53 DE MM. WILLEMS ET COVELIERS

Art. 13

Supprimer cet article.

Justification

Voir l'amendement n° 52.

N° 54 DE MM. WILLEMS ET COVELIERS

Art. 15

Dans le texte néerlandais de l'article 1731 proposé, apporter les modifications suivantes :

A. Au § 1er, remplacer les mots « de nadere regels van de bemiddeling » **par les mots** « de nadere regels van het verloop van de bemiddeling ».

B. Remplacer le § 2, 6°, par ce qui suit : « 6° de wijze waarop de honoraria van de bemiddelaar worden bepaald, het uurtarief daarvan, alsook de betalingsmodaliteiten; ».

Justification

A. La version néerlandaise en projet n'est pas la meilleure traduction du texte français et n'exprime pas clairement ce dont il est question. Il est dès lors préférable d'opter pour la formule « de nadere regels van het verloop van de bemiddeling ».

B. Le texte français n'a pas été traduit correctement. Dans la proposition de loi initiale, dont le texte français est identique à

Nr. 52 VAN DE HEREN WILLEMS EN COVELIERS

Art. 9bis

Een artikel 9bis (nieuw) invoegen, luidende :

« Art. 9bis. — In hetzelfde hoofdstuk wordt een artikel 1725bis ingevoegd, luidende :

« Art. 1725bis. — Elke partij kan te allen tijde een einde maken aan de bemiddeling, zonder dat dit tot haar nadeel kan strekken. »

Verantwoording

De plaats van artikel 1729 is bevreemdend, namelijk na het artikel over de federale bemiddelingscommissie, terwijl artikel 1725 reeds handelt over de gevolgen van een beëindiging van de bemiddeling voor een lopende gerechtelijke procedure. Voor een goed begrip van de wet dient dit artikel onmiddellijk na artikel 1725 te komen.

Nr. 53 VAN DE HEREN WILLEMS EN COVELIERS

Art. 13

Dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

Zie amendement nr. 52.

Nr. 54 VAN DE HEREN WILLEMS EN COVELIERS

Art. 15

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 1731 de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. In § 1 de woorden « nadere regels van de bemiddeling » **vervangen door de woorden** « de nadere regels van het verloop van de bemiddeling ».

B. § 2, 6°, vervangen als volgt : « 6° de wijze waarop de honoraria van de bemiddelaar worden bepaald, het uurtarief daarvan, alsook de betalingsvoorwaarden; ».

Verantwoording

A. De voorgestelde Nederlandse tekst is niet de beste vertaling van de Franse tekst en duidt niet juist aan waarover het gaat. De voorkeur verdient daarom « de nadere regels van het verloop van de bemiddeling ».

B. Een verkeerde vertaling van de Franse tekst werd gemaakt. In het oorspronkelijke wetsvoorstel waarvan de Franse tekst ge-

celui de la version définitive du projet de loi, on trouvait pourtant une traduction néerlandaise correcte, que le présent amendement vise à reprendre (doc. Chambre n° 51-0327/001, p. 18).

N° 55 DE MM. WILLEMS ET COVELIERS

(Sous-amendement à l'amendement n° 64 du gouvernement)

Art. 16

Dans le texte néerlandais de l'article 1732, première phrase, proposé, remplacer les mots «schriftelijke, gedateerde en door hen en de bemiddelaar ondertekende akte» par les mots «gedateerd geschrift, door hen en de bemiddelaar ondertekend,».

Justification

«Écrit» a été traduit erronément par «schriftelijke akte» en néerlandais. La traduction correcte est «geschrift».

N° 56 DE MM. WILLEMS ET COVELIERS

Art. 16

Dans le texte néerlandais de l'article 1732, deuxième phrase, proposé, remplacer le mot «beide» par les mots «*elk van de*».

Justification

Une médiation peut très bien concerner trois parties ou plus, ainsi qu'on le voit dans d'autres dispositions du projet de loi (voir par exemple l'article 1731, § 4, proposé: «aan de andere partij of partijen»). Le texte français, en revanche, est correct.

N° 57 DE MM. WILLEMS ET COVELIERS

Art. 17

À l'article 1733 proposé, remplacer les mots «et suivants» par les mots «à 1034».

Justification

Le texte actuel est imprécis. Le présent amendement vise à indiquer sans discussion que seules les règles relatives à la requête unilatérale sont applicables, et pas celles prévues aux articles 1034*bis* à 1034*sexies* du Code judiciaire.

N° 58 DE MM. WILLEMS ET COVELIERS

Art. 20

À l'article 1736, alinéa 1er, proposé, remplacer les mots «des articles 1731 et 1732» par les mots «des articles 1731, §§ 1er et 2, et 1732».

lijik is aan de definitieve tekst van het wetsontwerp, werd nochtans een correcte vertaling opgenomen die met dit amendement wordt hernomen (stuk Kamer nr. 51 0327/001, blz. 18).

Nr. 55 VAN DE HEREN WILLEMS EN COVELIERS

(Subamendement op amendement nr. 64 van de regering)

Art. 16

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 1732, eerste zin, de woorden «schriftelijke, gedateerde en door hen en de bemiddelaar ondertekende akte» vervangen door de woorden «gedateerd geschrift, door hen en de bemiddelaar ondertekend,».

Verantwoording

«Écrit» werd verkeerdelijk vertaald door «schriftelijke akte». De juiste vertaling is «geschrift».

Nr. 56 VAN DE HEREN WILLEMS EN COVELIERS

Art. 16

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 1732, tweede zin, het woord «beide» vervangen door de woorden «*elk van de*».

Verantwoording

Bij een bemiddeling kunnen er drie of meer partijen betrokken zijn, hetgeen ook tot uiting komt in andere bepalingen van het wetsontwerp (zie bijvoorbeeld artikel 1731, § 4: «aan de andere partij of partijen»). De Franse tekst is wel juist.

Nr. 57 VAN DE HEREN WILLEMS EN COVELIERS

Art. 17

In het voorgestelde artikel 1733 de woorden «en volgende» vervangen door de woorden «tot 1034».

Verantwoording

De huidige tekst is onnauwkeurig. Dit amendement zorgt ervoor dat zonder discussie vaststaat dat enkel de regels aangaande het eenzijdig verzoekschrift toepassing vinden, en niet de regels van de artikelen 1034*bis* tot 1034*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek.

Nr. 58 VAN DE HEREN WILLEMS EN COVELIERS

Art. 20

In het voorgestelde artikel 1736, eerste lid, de woorden «de artikelen 1731 en 1732» vervangen door de woorden «de artikelen 1731, §§ 1 en 2 en 1732».

Justification

L'article 1736, alinéa 1er, tel qu'il est formulé dans le projet de loi, rend tout l'article 1731 — relatif à la médiation volontaire — applicable par analogie à la médiation judiciaire; c'est-à-dire donc aussi le § 3 de l'article 1731, qui dispose que la signature du protocole de médiation suspend le cours de la prescription, et ce, bien que la prescription ait déjà, par définition, été interrompue par la citation en justice (article 2244 du Code civil). Bien que la suspension de la prescription et l'interruption de la prescription ne soient pas la même chose, la combinaison des deux dispositions n'est pas logique.

N° 59 DU GOUVERNEMENT

Art. 8

Remplacer l'article 1724 proposé par la disposition suivante :

« Tout conflit susceptible d'être réglé par transaction peut faire l'objet d'une médiation, de même que :

1° les conflits relatifs aux matières visées aux chapitres V et VI du titre V, au chapitre IV du titre VI et au titre IX du livre Ier du Code civil;

2° les conflits relatifs aux matières visées au titre Vbis du livre III du même Code;

3° les litiges introduits conformément aux sections Ire à IV du chapitre XI du livre IV de la quatrième partie du présent Code;

4° les conflits découlant de la cohabitation de fait.

Les personnes morales de droit public peuvent être parties à une médiation dans les cas prévus par la loi ou par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. »

Justification

À la suite aux discussions intervenues en commission, il est apparu opportun de préciser le champ d'application des nouvelles dispositions que le projet envisage d'insérer dans le Code judiciaire.

Ainsi, cet amendement prévoit que seuls les litiges susceptibles d'être réglés par transaction peuvent faire l'objet d'une médiation volontaire ou judiciaire réglemantée par le Code, à l'issue de laquelle un accord de médiation peut faire l'objet d'une homologation. En outre, afin de ne pas exclure la médiation familiale, la liste des litiges qui figure à l'actuel article 734bis est également reprise. L'amendement précise enfin que les personnes morales de droit public ne peuvent être parties à une médiation que dans les cas prévus par la loi ou par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

Verantwoording

Het huidige artikel 1736, eerste lid, verklaart het volledige artikel 1731 inzake vrijwillige bemiddeling, van overeenkomstige toepassing op de gerechtelijke bemiddeling, met inbegrip van artikel 1731, § 3, dat bepaalt dat door de ondertekening van het bemiddelingsprotocol de termijn van verjaring geschorst wordt, en dit hoewel de verjaring per definitie reeds gestuit werd door de dagvaarding voor het gerecht (artikel 2244 van het Burgerlijk Wetboek). Hoewel schorsing van de verjaring en stuiting van de verjaring niet hetzelfde zijn, is de combinatie van beide bepalingen niet logisch.

Luc WILLEMS.
Hugo VANDENBERGHE.

Nr. 59 VAN DE REGERING

Art. 8

Het voorgestelde artikel 1724 vervangen als volgt :

« Elk conflict dat vatbaar is om te worden geregeld via een dading, kan het voorwerp zijn van een bemiddeling, evenals :

1° de conflicten betreffende de materies bedoeld in de hoofdstukken V en VI van titel V, in hoofdstuk IV van titel VI en in titel IX van boek I van het Burgerlijk Wetboek;

2° De conflicten betreffende de materies bedoeld in titel Vbis van boek III van dit Wetboek;

3° de geschillen ingesteld overeenkomstig de afdelingen I tot IV van hoofdstuk XI van boek IV van het vierde deel van dit Wetboek;

4° De conflicten voortvloeiend uit de feitelijke samenwoning.

De publiekrechtelijke rechtspersonen kunnen partij zijn bij een bemiddeling in de gevallen voorzien bij wet of bij een in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

Verantwoording

Als gevolg van de discussies in de commissie, bleek het opportuun te zijn dat men de toepassingsfeer preciseert van de nieuwe bepalingen die het ontwerp wil invoegen in het Burgerlijk Wetboek.

Derhalve voorziet dit amendement dat alleen de geschillen die vatbaar zijn om via een dading te worden geregeld het voorwerp kunnen zijn van een vrijwillige of gerechtelijke bemiddeling die gereguleerd is door het Wetboek, waarna een bemiddelingsakkoord het voorwerp kan zijn van een homologatie. Om de bemiddeling in familiezaken niet uit te sluiten, wordt daarenboven de lijst der geschillen die momenteel in artikel 734bis staat eveneens overgenomen. Het amendement preciseert tot slot dat de publiekrechtelijke rechtspersonen alleen partij kunnen zijn bij een bemiddeling in de gevallen voorzien door de wet of bij een in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

Il importe de préciser que les règles que le projet propose d'insérer dans le Code judiciaire n'ont vocation qu'à constituer un corps de règles minimum qui doivent être respectées pour que l'accord qui sera obtenu à l'issue de la médiation puisse faire l'objet d'une homologation. Les parties restent à tout moment libres de s'écarter de celles-ci, mais renoncent ce faisant à la possibilité de recourir à la procédure d'homologation. Par ailleurs, la vérification de la possibilité pour les parties de recourir à la transaction pour solutionner un litige ne doit pas s'apprécier au début du litige, mais bien lorsque les parties ont trouvé un accord. En effet, si un litige survient dans une matière réglementée par de nombreuses dispositions d'ordre public, cela ne signifie pas pour autant que les parties ne peuvent pas transiger, mais seulement que leur marge de manœuvre dans ce cadre s'en trouve réduite. Une médiation pourra dès lors être initiée dans la plupart des cas, et c'est au moment de la formalisation de l'accord, et en particulier lors de son éventuelle homologation, qu'un contrôle devra être exercé relativement à l'ordre public et à la possibilité pour les parties de conclure une transaction sur le litige qui les oppose.

Il ne faut par ailleurs pas perdre de vue que la médiation n'est jamais qu'un dialogue entre les parties en conflit, facilité et mené par un tiers, le médiateur. Rien n'interdit aux parties de débattre entre elles du litige et de la solution qu'elles souhaiteraient y apporter. En ce sens, une médiation au sens le plus large du terme est donc théoriquement toujours possible. Par contre, le Code judiciaire n'a vocation qu'à réglementer la procédure de médiation qui permettra d'aboutir à un accord conforme à l'ordre public et qui reste dans les limites de ce que les parties auraient pu convenir dans le cadre d'une transaction. Pour ce type d'accord, le projet propose que le Code prévoie certaines règles à respecter afin précisément d'en permettre l'homologation.

N° 60 DU GOUVERNEMENT

Art. 9

À l'article 1725 proposé, apporter les modifications suivantes :

A. Remplacer le § 1er comme suit :

« Tout contrat peut contenir une clause de médiation, par laquelle les parties s'engagent à recourir à la médiation préalablement à tout autre mode de résolution des éventuels différends que la validité, la formation, l'interprétation, l'exécution ou la rupture du contrat pourrait susciter. »

B. Dans le § 2, remplacer dans le texte néerlandais les mots : « bestaat of het beding verstreken is » par les mots « is of deze is geëindigd ».

Justification

A. À la suite des discussions intervenues en commission, il est apparu opportun de préciser que la clause de médiation pouvait également viser les questions de validité, de formation et de rupture du contrat, à propos desquelles un conflit pourrait naître entre partie.

Het is van belang te preciseren dat de regels die het ontwerp in het Gerechtelijk Wetboek wil invoegen alleen tot doel hebben om een geheel aan minimumregels op te stellen die moeten worden gerespecteerd, zodat het akkoord dat bekomen wordt na afloop van de bemiddeling het voorwerp van een homologatie kan zijn. De partijen blijven op elk moment de vrijheid behouden om van deze regels af te wijken, maar wanneer ze dat doen, zien ze ook af van de mogelijkheid om een beroep te doen op de homologatieprocedure. Verder moet de verificatie van de mogelijkheid voor de partijen om een geschil op te lossen niet beoordeeld worden bij het begin van het geschil, maar wel wanneer de partijen tot een akkoord gekomen zijn. Indien een geschil immers ontstaat in een materie die gereguleerd is door talrijke bepalingen van openbare orde, betekent dit daarom niet dat de partijen geen dading kunnen aangaan, maar alleen dat hun speelruimte in dit kader beperkt zal zijn. In de meeste gevallen zal er dus een bemiddeling kunnen worden opgestart, en op het moment dat het akkoord geformaliseerd wordt, en in het bijzonder bij de eventuele homologatie ervan, zal er een controle kunnen doorgaan met betrekking tot de openbare orde en de mogelijkheid voor de partijen om een dading af te sluiten aangaande het geschil dat hen tegenover elkaar stelt.

Men mag bovendien niet uit het oog verliezen dat de bemiddeling slechts een dialoog is tussen partijen die een conflict met elkaar hebben, een dialoog die makkelijker wordt gemaakt en geleid wordt door een derde, de bemiddelaar. Niets verbiedt de partijen om onder elkaar te onderhandelen over het geschil en over de oplossing die ze er wensen aan te geven. In dit opzicht is een bemiddeling in de meest ruime zin ervan theoretisch dus altijd mogelijk. Het Gerechtelijk Wetboek heeft daarentegen alleen tot doel de bemiddelingsprocedure te reglementeren die het mogelijk zal maken om tot een akkoord te komen dat in overeenstemming is met de openbare orde en dat binnen de grenzen blijft van wat de partijen in het kader van een dading hadden kunnen overeenkomen. Voor deze vorm van akkoord stelt het ontwerp voor dat het Wetboek bepaalde te respecteren regels voorziet, juist om de homologatie ervan mogelijk te maken.

Nr. 60 VAN DE REGERING

Art. 9

In het voorgestelde artikel 1725 de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. § 1 wordt vervangen als volgt :

« Elke overeenkomst kan een bemiddelingsbeding bevatten, waarbij de partijen zich ertoe verbinden voor eventuele geschillen in verband met de geldigheid, vorming, uitlegging, uitvoering of verbreking van de overeenkomst eerst een beroep te doen op bemiddeling en pas dan op elke andere vorm van geschillenbeslechting. »

B. In § 2, in de Nederlandse tekst, de woorden « bestaat of het beding verstreken is » vervangen door de woorden « is of deze is geëindigd ».

Verantwoording

A. Als gevolg van de in de commissie gevoerde discussies, bleek het opportuun dat men preciseerde dat de bemiddelingsclausule eveneens betrekking kon hebben op de geldigheid, de vorming en de verbreking van het contract, waarover tussen de partijen een geschil zou kunnen rijzen.

B. Le texte néerlandais du § 2 est légèrement modifié afin de respecter le libellé de l'article 1679 du Code judiciaire, dont est inspiré le texte français.

N° 61 DU GOUVERNEMENT

Art. 10

À l'article 1726, § 2, proposé, remplacer la 1re phrase comme suit :

«Peuvent être agréés par la commission visée à l'article 1727 les médiateurs qui répondent au moins aux conditions suivantes : »

Justification

Il s'agit d'une adaptation technique qui découle de la modification des articles 1733 et 1734 en projet. Ce sont en effet dorénavant ces dispositions qui imposeront le recours à un médiateur agréé pour mener une médiation à l'issue de laquelle les parties pourront solliciter l'homologation de l'accord. Il n'est donc plus nécessaire de prévoir à cet article que seuls les médiateurs agréés peuvent être désignés dans une procédure judiciaire.

N° 62 DU GOUVERNEMENT

Art. 11

À l'article 1727 proposé, apporter les modifications suivantes :

A. Au § 2, remplacer l'alinéa 5 comme suit :

«Les modalités de la publication des vacances, du dépôt des candidatures et de la présentation des membres sont fixés par arrêté ministériel. »

B. Au § 3, compléter le 1er alinéa par la phrase suivante :

«La présidence et la vice-présidence sont, en outre, exercées alternativement par des notaires, des avocats et par des médiateurs qui n'exercent ni la profession d'avocat, ni celle de notaire. »

C. Au § 3, alinéa 2, remplacer le mot «Elle» par les mots «La commission générale».

D. Au § 6, remplacer le 4° comme suit : *«retirer, temporairement ou définitivement l'agrément accordé aux médiateurs qui ne satisfont plus aux conditions prévues à l'article 1726 »*

E. Compléter le § 6 par un alinéa, libellé comme suit :

«Les décisions de la commission sont motivées »

B. De Nederlandse tekst van § 2 wordt lichtjes gewijzigd om het opschrift te respecteren van artikel 1679 van het Gerechtelijk Wetboek, waarop de Franse tekst gebaseerd is.

Nr. 61 VAN DE REGERING

Art. 10

In het voorgestelde artikel 1726, § 2, de eerste zin vervangen als volgt :

«Kunnen worden erkend door de commissie bedoeld in artikel 1727, de bemiddelaars die minstens voldoen aan de volgende voorwaarden : »

Verantwoording

Dit is een technische aanpassing als gevolg van een wijziging van de artikelen 1733 en 1734 in ontwerp. Het zijn immers vanaf nu deze bepalingen die het verplicht maken om een beroep te doen op een erkende bemiddelaar voor het uitvoeren van een bemiddeling, na welke de partijen om homologatie van het akkoord kunnen verzoeken. Het is dus niet meer nodig om in dit artikel te voorzien dat alleen de erkende bemiddelaars kunnen worden aangewezen in een gerechtelijke procedure.

Nr. 62 VAN DE REGERING

Art. 11

In het voorgestelde artikel 1727, de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. In § 2, het vijfde lid vervangen als volgt :

«De nadere regels voor de bekendmaking van de vacatures, voor de indiening van de kandidaturen en voor de voordracht van de leden worden bepaald bij ministerieel besluit. »

B. In § 3, het eerste lid aanvullen met de volgende zin :

«Het voorzitterschap en het ondervoorzitterschap worden bovendien afwisselend uitgeoefend door notarissen, door advocaten en door bemiddelaars die noch het beroep van advocaat, noch dat van notaris uitoefenen. »

C. In § 3, tweede lid, het woord «Zij» vervangen door de woorden «De algemene commissie».

D. In § 6, het 4° vervangen als volgt : *«tijdelijk of definitief de erkenning intrekken van de bemiddelaars die niet meer zouden voldoen aan de voorwaarden voorzien in artikel 1726 »*

E. § 6 aanvullen met een nieuw lid, luidende :

«De beslissingen van de commissie zijn gemotiveerd »

F. Remplacer le § 7 du texte proposé comme suit :

«Le ministre de la Justice met à disposition de la Commission fédérale de médiation le personnel et les moyens nécessaires à son fonctionnement.

Le Roi détermine le jeton de présence qui peut être alloué aux membres de la Commission fédérale de médiation.»

Justification

A. Il s'agit simplement de préciser que le ministre de la Justice détermine également les modalités de présentation des membres par les instances représentatives.

B. L'amendement vise à instaurer un système de présidence et de vice-présidence tournante en fonction de la catégorie professionnelle dont est issue le médiateur.

C. Cette modification purement technique est la conséquence de la modification apportée par le point 1 du présent amendement.

D. Cette nouvelle formulation vise à clarifier le rôle de contrôle de la commission sur les médiateurs agréés, qui doivent bien entendu satisfaire pendant toute la durée de leur agrégation aux conditions requises pour l'obtention de celle-ci.

E. Le second ajout au § 6 a pour objet de confirmer, pour autant que de besoin, que les décisions de la commission être motivée.

F. Il s'agit d'une simple reformulation de cette disposition afin de préciser notamment que les moyens et le personnel nécessaires au fonctionnement de la Commission sont mis à sa disposition par le ministre de la Justice.

N° 63 DU GOUVERNEMENT

Art. 12

À l'article 1728 proposé, apporter les modifications suivantes :

A. Au § 1er, à l'alinéa 1er, supprimer les mots «et du médiateur».

B. Au § 1er, à l'alinéa 2, insérer les mots «ou l'arbitre» entre les mots «le juge» et les mots «se prononce».

Justification

A. La garantie de confidentialité est prévue dans l'intérêt des parties. Dès lors qu'elles ont marqué leur accord commun sur la levée de l'obligation de secret, il n'y a pas lieu d'exiger en outre l'accord du médiateur.

B. Un arbitre peut également être saisi d'un différend au cours duquel une partie viole l'obligation de secret établie par l'alinéa 1er de l'article 1728, § 1er. Dès lors, il convient de prévoir pour l'arbitre également la possibilité de condamner une partie à des dommages et intérêts. Par ailleurs, cet ajout a également pour conséquence de préciser que l'écartement d'office des débats des

F. § 7 vervangen als volgt :

«De minister van Justitie stelt aan de federale bemiddelingscommissie het personeel alsook de middelen ter beschikking die nodig zijn voor haar werking.

De Koning bepaalt welk presentiegeld aan de leden van de federale bemiddelingscommissie kan worden toegekend.»

Verantwoording

A. Hier wordt gewoon gepreciseerd dat de minister van Justitie eveneens de nadere regels bepaalt voor de voordracht van de leden door de representatieve instanties.

B. Het amendement beoogt het instellen van een wisselend systeem van voorzitterschap en van ondervoorzitterschap, in functie van de beroeps categorie waaruit de bemiddelaar afkomstig is.

C. Deze wijziging is puur technisch van aard en het gevolg van de wijziging door dit amendement aangebracht aan punt 1.

D. Deze nieuwe formulering beoogt in de eerste plaats het verhelderen van de controlerende rol van de commissie op de erkende bemiddelaars, die uiteraard gedurende de hele duur van hun erkenning moeten voldoen aan de voorwaarden die vereist zijn om te kunnen worden erkend.

E. De tweede toevoeging aan § 6 heeft tot doel om, voor zover nodig, te bevestigen dat de beslissingen van de commissie moeten worden gemotiveerd.

F. Het gaat om een eenvoudige herformulering van deze bepaling, teneinde met name te preciseren dat de middelen en het noodzakelijke personeel voor de werking van de Commissie door de minister van Justitie tot haar beschikking worden gesteld.

Nr. 63 VAN DE REGERING

Art. 12

In het voorgestelde artikel 1728 de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. In § 1, eerste lid, vervallen de woorden «en van de bemiddelaar».

B. In § 1, tweede lid, worden de woorden «of de arbiter» ingevoegd tussen de woorden «de rechter» en «uitspraak».

Verantwoording

A. De waarborg van vertrouwelijkheid is in het belang van de partijen voorzien. Aangezien ze gemeenschappelijk akkoord gingen met het opheffen van de verplichting tot geheimhouding, is er geen reden om bovendien het akkoord van de bemiddelaar te eisen.

B. Een arbiter kan eveneens worden gevat met een geschil tijdens dewelke een partij de verplichting tot geheimhouding schendt, zoals ingesteld door het eerste lid van artikel 1728, § 1. Het is derhalve passend om ook voor de arbiter de mogelijkheid te voorzien om een partij te veroordelen tot schadevergoeding. Deze toevoeging heeft bovendien tot gevolg te preciseren dat het ambts-

documents confidentiels vaut également dans le cadre d'une procédure arbitrale (sauf si les parties ont marqué leur accord sur la production de ce document, auquel cas il s'agit de l'hypothèse visée au § 1er, *in fine*).

N° 64 DU GOUVERNEMENT

Art. 16

À l'article 1732 proposé, remplacer la 1re phrase comme suit :

« Lorsque les parties parviennent à un accord de médiation, celui-ci fait l'objet d'un écrit daté et signé par elles et le médiateur. Le cas échéant, il est fait mention de l'agrément du médiateur. »

Justification

Outre l'ajout de la mention de la date sur le document qui constate l'accord qui découle d'une médiation, l'amendement proposé vise à préciser que cet écrit doit également être signé par le médiateur. Le cas échéant, l'accord devra également préciser que le médiateur est agréé. C'est en effet au titre d'accord de médiation obtenu avec l'aide d'un médiateur agréé que cet acte pourra faire l'objet d'une homologation par le juge.

N° 65 DU GOUVERNEMENT

Art. 17

À l'article 1733 proposé, apporter les modifications suivantes :

A. À l'alinéa 1er, remplacer les mots «et si le médiateur répond aux conditions aux conditions prévues à l'article 1726, § 1er» **par les mots :** «*et si le médiateur qui a mené la médiation est agréé par la commission visée à l'article 1727*».

B. Compléter l'alinéa 2 comme suit : «*ou si l'accord obtenu à l'issue d'une médiation familiale est contraire à l'intérêt des enfants mineurs*».

Justification

A. Bien qu'elle ne sera pas toujours nécessaire, l'homologation d'un accord de médiation constitue l'étape ultime du processus de médiation. Il s'agit du mécanisme par lequel cet accord peut obtenir la force exécutoire et par conséquent, être exécuté au besoin par la force. Pour pouvoir bénéficier de cette procédure simplifiée d'homologation, le projet requiert déjà qu'une procédure minimale soit suivie: signature d'un protocole de médiation reprenant certaines mentions, consignation par écrit de l'accord de médiation, respect des règles de confidentialités. Néanmoins, le fait pour une partie d'obtenir un titre exécutoire à charge d'une autre, même à l'issue d'un procédé volontaire de résolution d'un conflit, requiert que le processus d'élaboration de l'accord ait été encadré

halve buiten de debatten houden van vertrouwelijke documenten eveneens van toepassing is in het kader van een arbitrale procedure (tenzij de partijen zich akkoord verklaarden met het voorleggen van dit document. In dat geval gaat het over de hypothese beoogd in § 1, *in fine*).

Nr. 64 VAN DE REGERING

Art. 16

In het voorgestelde artikel 1732 de eerste zin vervangen als volgt :

« Wanneer de partijen tot een bemiddelingsakkoord komen, wordt dat in een schriftelijke, gedaateerde en door hen en de bemiddelaar ondertekende akte vastgelegd. In voorkomend geval wordt melding gemaakt van de erkenning van de bemiddelaar. »

Verantwoording

Naast het toevoegen van het vermelden van de datum op het document dat het akkoord vaststelt dat voortvloeit uit een bemiddeling, beoogt het voorgestelde amendement te preciseren dat dit document eveneens moet worden ondertekend door de bemiddelaar. In voorkomend geval moet het akkoord ook preciseren dat de bemiddelaar erkend is. Het is immers uit hoofde van het bemiddelingsakkoord dat werd bereikt met de hulp van een erkende bemiddelaar dat deze akte het voorwerp kan zijn van een homologatie door de rechter.

Nr. 65 VAN DE REGERING

Art. 17

In het voorgestelde artikel 1733 de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. In het eerste lid de woorden «en indien de bemiddelaar voldoet aan de in artikel 1726, § 1, bepaalde voorwaarden» **vervangen door de woorden** «*en indien de bemiddelaar die de bemiddeling leidde erkend is door de commissie bedoeld in artikel 1727*».

B. Het tweede lid aanvullen als volgt : «*of indien het akkoord dat werd bereikt na een bemiddeling in familiezaken strijdig is met de belangen van de minderjarige kinderen*».

Verantwoording

A. Alhoewel het niet altijd noodzakelijk zal zijn, is de homologatie van een bemiddelingsakkoord de ultieme stap van het bemiddelingsproces. Met dit mechanisme kan het akkoord uitvoerbaar worden en bijgevolg zo nodig dwangmatig worden uitgevoerd. Om te kunnen genieten van deze vereenvoudigde homologatieprocedure vereist het ontwerp reeds dat er een minimale procedure wordt gevolgd: ondertekening van een bemiddelingsprotocol dat gewag maakt van bepaalde vermeldingen, schriftelijk vastleggen van het bemiddelingsakkoord, respecteren van de vertrouwelijkheidsregels. Het feit dat een partij een uitvoerbare titel bekomt ten laste van een andere, zelfs na afloop van een vrijwillige behandeling voor het oplossen van een conflict, vereist

par un médiateur compétent, parfaitement formés aux techniques de la médiation et dont les l'indépendance et l'impartialité ne peuvent être mises en doute. Ces qualités peuvent être garanties par l'agrément à laquelle pourront se soumettre les médiateurs. Dès lors, afin de garantir la sécurité juridique la plus importante pour les parties, il convient de prévoir que seuls peuvent être soumis à l'homologation les accords obtenus à l'issue d'une médiation menée par un médiateur agréé.

Ceci n'empêche nullement les parties d'avoir recours à un médiateur non agréé. Dans cette hypothèse cependant, c'est le droit commun qui donnera aux parties la possibilité de transformer cet accord en titre exécutoire. S'il s'agit d'un souhait commun des parties, elles pourront soit soumettre leur accord à un notaire afin que celui-ci transcrive le contenu de l'accord dans un acte authentique, soit elles pourront comparaître volontairement devant le juge afin qu'il prenne acte de l'accord intervenu. En cas de refus d'exécution par une des parties, l'autre partie pourra introduire une procédure judiciaire classique en sollicitant du juge la condamnation de l'autre partie à exécuter le contenu de l'accord de médiation.

Il est enfin utile de préciser que les règles fixées pour encadrer la médiation volontaire ne sont que des règles minimum à suivre pour pouvoir in fine bénéficier de la procédure d'homologation. La médiation étant un processus volontaire de résolution des litiges, la liberté des parties reste intacte relativement à la manière dont elles entendent régler leur conflit. À tout moment, les parties sont libres de s'écarter des règles prévues par le Code judiciaire. Le respect de ces règles n'est pas nécessaire pour obtenir un accord, et il est plus que probable qu'une partie substantielle des accords de médiation ne feront jamais l'objet d'une procédure d'homologation, car ils seront exécutés spontanément par les parties. Néanmoins, si les parties souhaitent pouvoir recourir à ce procédé simplifié d'homologation, il est normal qu'elles respectent un formalisme minimum et que le tiers qui les guidera vers la solution du litige soit un tiers dont les compétences ont été reconnues par le biais de l'agrément.

B. Cette précision est apportée afin de dissiper tout doute quant au pouvoir d'appréciation dont dispose le juge pour apprécier la conformité de l'accord obtenu à l'issue d'une médiation familiale au regard des droits des enfants mineurs. Cette disposition est similaire aux articles 1293 du Code judiciaire, 374 du Code civil, de même qu'à l'actuel article 734bis du Code judiciaire.

N° 66 DU GOUVERNEMENT

Art. 18

À l'article 1734 proposé, remplacer le § 1er comme suit :

« § 1er. Sauf devant la Cour de cassation et le tribunal d'arrondissement, en tout état de la procédure et ainsi qu'en référé, le juge déjà saisi d'un litige peut, à la demande conjointe des parties ou de sa propre initiative mais avec l'accord de celles-ci, ordonner une médiation, tant que la cause n'a pas été prise en délibéré. Les parties s'accordent sur le nom du médiateur, qui doit être agréé par la commission visée à l'article 1727.

niettemin dat het akkoord omkaderd was door een bevoegde bemiddelaar, die perfect gevormd is in de bemiddelingstechnieken en wiens onafhankelijkheid en onpartijdigheid niet in twijfel kunnen worden getrokken. Deze eigenschappen kunnen worden gewaarborgd door de erkenning waaraan de bemiddelaars zich moeten onderwerpen. Teneinde de grootste rechtszekerheid voor de partijen te garanderen is het derhalve passend te voorzien dat alleen de akkoorden die bekomen werden na afloop van een bemiddeling die gevoerd werd door een erkende bemiddelaar ter homologatie kunnen worden aangeboden.

Dit belet echter geenszins dat de partijen een beroep kunnen doen op een niet-erkende bemiddelaar. In dat geval zal het echter het gemeen recht zijn dat aan de partijen de mogelijkheid geeft om dit akkoord om te zetten in een uitvoerbare titel. Indien dit de gemeenschappelijke wens is van de partijen kunnen ze hun akkoord ofwel voorleggen aan een notaris, zodat die de inhoud ervan overschrijft in een authentieke akte, ofwel vrijwillig verschijnen voor de rechter, zodat hij akte neemt van het bereikte akkoord. Indien een van de partijen de uitvoering weigert, kan een andere partij een klassieke procedure inleiden en de rechter verzoeken om de andere partij te veroordelen tot het uitvoeren van de inhoud van de bemiddeling.

Tot slot is het nuttig te preciseren dat de regels die werden vastgelegd voor de omkadering van de vrijwillige bemiddeling slechts minimumregels zijn die moeten worden gevolgd om in fine te kunnen genieten van de homologatieprocedure. Aangezien de bemiddeling een vrijwillige manier is geschillen op te lossen, blijven de partijen de volledige vrijheid behouden over de wijze waarop ze hun conflict willen regelen. Het staat de partijen vrij om op elk moment af te wijken van de regels die voorzien zijn door het Gerechtelijk Wetboek. Het respecteren van deze regels is niet noodzakelijk om een akkoord te bereiken en een substantieel deel van de bemiddelingsakkoorden zal meer dan waarschijnlijk nooit het voorwerp zijn van een homologatie, want ze zullen spontaan worden uitgevoerd door de partijen. Indien de partijen niettemin een beroep wensen te doen op deze vereenvoudigde homologatieprocedure, is het normaal dat ze minimale vormvereisten respecteren en dat de derde die hen begeleidt bij het oplossen van hun betwisting over de bevoegdheden beschikt die erkend werden via de erkenning.

B. Deze precisering wordt aangebracht om elke twijfel weg te nemen aangaande de beoordelingsbevoegdheid waarover de rechter beschikt om de conformiteit te beoordelen van het akkoord dat werd bekomen na een bemiddeling in familiezaken wat betreft de rechten van minderjarige kinderen. Deze bepaling is gelijk aan de artikelen 1293 van het Gerechtelijk Wetboek, 374 van het Burgerlijk Wetboek en het huidige artikel 734bis van het Gerechtelijk Wetboek.

Nr. 66 VAN DE REGERING

Art. 18

Het voorgestelde artikel 1734, § 1, vervangen als volgt :

« § 1. In elke stand van het geding, alsook in kort geding, behalve voor het Hof van Cassatie en voor de arrondissementsrechtbank, kan de reeds geadieerde rechter, op gezamenlijk verzoek van de partijen, of op eigen initiatief maar met instemming van de partijen, een bemiddeling bevelen, zolang de zaak niet in beraad is genomen. De partijen komen overeen over de naam van de bemiddelaar, die moet erkend zijn door de in artikel 1727 beoogde commissie.

Par dérogation à l'alinéa précédent, les parties peuvent, conjointement et de manière motivée, demander au juge qu'il désigne un médiateur non agréé. Sauf si le médiateur proposé par les parties ne répond manifestement pas aux conditions visées à l'article 1726, le juge fait droit à cette demande si les parties démontrent qu'aucun médiateur agréé présentant les compétences requises pour les besoins de la médiation n'est disponible.»

Justification

Il pourra arriver que les parties à une procédure judiciaire qui souhaitent initier une médiation judiciaire ne trouvent pas de médiateur agréé qui réunisse les compétences requises pour mener la médiation. Par exemple, il n'est pas exclu qu'aucun médiateur possédant les compétences techniques requises n'ait obtenu son agrément. Il est également concevable que les médiateurs qui seront agréés et qui posséderont les qualités requises ne disposeront pas du temps nécessaire pour traiter la médiation dans un délai raisonnable. Dans ces hypothèses, les parties doivent néanmoins pouvoir bénéficier d'une mesure de médiation si elles le souhaitent. Elles pourront alors en faire la demande conjointement et de manière motivée au juge. Celui-ci ne pourra accéder à cette demande que si les parties démontrent qu'aucun médiateur agréé présentant les compétences requises pour les besoins de la médiation n'est disponible. Le juge devra en tout état de cause refuser de désigner un médiateur qui ne répond manifestement pas aux conditions de l'article 1726.

N° 67 DU GOUVERNEMENT

Art. 20

À l'article 1736 proposé, compléter l'alinéa 4 comme suit :

« ou si l'accord obtenu à l'issue d'une médiation familiale est contraire à l'intérêt des enfants mineurs ».

Justification

Cette précision est apportée afin de dissiper tout doute quant au pouvoir d'appréciation dont dispose le juge pour apprécier la conformité de l'accord obtenu à l'issue d'une médiation familiale au regard des droits des enfants mineurs. Cette disposition est similaire aux articles 1293 du Code judiciaire, 374 du Code civil, de même qu'à l'actuel article 734bis du Code judiciaire.

N° 68 DU GOUVERNEMENT

Art. 25 (nouveau)

Insérer un article 25 (nouveau) libellé comme suit :

« Art. 25. — § 1er. Le Roi fixe la date d'entrée en vigueur de la présente loi, laquelle a lieu au plus tard le dernier jour du sixième mois qui suit celui de la publication de la présente loi au Moniteur belge. »

In afwijking van het vorige lid, kunnen de partijen gemeenschappelijk en op gemotiveerde wijze aan de rechter vragen dat hij een niet-erkende bemiddelaar aanwijst. Tenzij de bemiddelaar die de partijen voorstellen klaarblijkelijk niet voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 1726, willigt de rechter dit verzoek in, indien de partijen aantonen dat geen enkele erkende bemiddelaar beschikbaar is die over de vereiste bekwaamheden beschikt voor die bemiddeling.»

Verantwoording

Het zou kunnen gebeuren dat de partijen in een gerechtelijke procedure die een gerechtelijke bemiddeling wensen op te starten geen erkende bemiddelaar vinden die over alle nodige bekwaamheden beschikt om de bemiddeling te leiden. Het is bijvoorbeeld niet uitgesloten dat geen enkele bemiddelaar die over de vereiste technische kennis beschikt erkend is. Het is eveneens denkbaar dat de bemiddelaars die erkend zijn en die over de vereiste bekwaamheden beschikken niet over de nodige tijd beschikken om de bemiddeling binnen een redelijke termijn te behandelen. In deze gevallen moeten de partijen indien ze dit wensen niettemin kunnen genieten van een bemiddelingsmaatregel. Ze zullen dat dan samen en gemotiveerd aan de rechter kunnen vragen. Die kan het verzoek pas inwilligen indien de partijen aantonen dat geen enkele erkende bemiddelaar beschikbaar is die over de vereiste bekwaamheden beschikt voor die bemiddeling. De rechter moet in elk geval weigeren een bemiddelaar aan te wijzen die klaarblijkelijk niet voldoet aan de voorwaarden van artikel 1726.

Nr. 67 VAN DE REGERING

Art. 20

In het voorgestelde artikel 1736 het vierde lid aanvullen als volgt :

« of indien het akkoord dat bekomen werd na een bemiddeling in familiezaken strijdig is met het belang van de minderjarige kinderen ».

Verantwoording

Deze precisering wordt aangebracht om elke twijfel weg te nemen aangaande de beoordelingsbevoegdheid waarover de rechter beschikt om de conformiteit te beoordelen van het akkoord dat werd bekomen na een bemiddeling in familiezaken wat betreft de rechten van minderjarige kinderen. Deze bepaling is gelijk aan de artikelen 1293 van het Burgerlijk Wetboek, 374 van het Burgerlijk Wetboek en het huidige artikel 734bis van het Gerechtelijk Wetboek.

Nr. 68 VAN DE REGERING

Art. 25 (nieuw)

Een artikel 25 (nieuw) invoegen, luidende :

« Art. 25. — § 1. De Koning bepaalt de datum waarop deze wet in werking zal treden, wat zal gebeuren ten laatste de laatste dag van de zesde maand die volgt op de bekendmaking van deze wet in het Belgisch Staatsblad. »

Par dérogation à l'alinéa précédent, les articles 1er, 11 et 25 entrent en vigueur le jour de la publication de la loi au Moniteur belge.

§ 2. Pendant une période d'un an à dater de l'entrée en vigueur de la loi, les médiateurs peuvent recevoir un agrément temporaire des instances reconnues par la commission visée à l'article 1727.

Cet agrément temporaire remplace l'agrément de la commission visée à l'article 1727 et est valable pour une période de deux années à dater du jour où il est octroyé.

Dès sa constitution, la commission reconnaît les instances qui peuvent accorder un agrément temporaire. Peuvent faire l'objet d'une reconnaissance les instances qui le sollicitent et dont la commission estime qu'elles présentent des garanties suffisantes de n'agréer que des médiateurs qui répondent aux conditions prévues à l'article 1726.

Justification

Il s'agit de la disposition fixant l'entrée en vigueur de la loi. Il est finalement prévu de laisser au Roi un délai maximum de 6 mois pour la prise des arrêtés d'exécution requis par la loi de même que pour la constitution de la commission.

Néanmoins, afin que la loi puisse être appliquée dans les meilleurs délais, et dès lors qu'en pratique, il existe déjà des médiateurs qui satisfont aux conditions visées à l'article 1726, une période transitoire d'un an est prévue. Pendant celle-ci, les instances qui seront reconnues par la commission comme offrant les garanties suffisantes de n'agréer que des médiateurs répondant aux conditions de l'article 1726 pourront elles-mêmes accorder un agrément temporaire. Celui-ci sera valable pendant deux ans. Cette période transitoire doit permettre aux médiateurs de solliciter et d'obtenir leur agrément définitif de la commission. En effet, la commission sera sans doute dans l'impossibilité d'agréer immédiatement l'ensemble des candidats, bien que ceux-ci répondront sans doute déjà aux conditions requises pour obtenir l'agrément. De plus, dès lors que pour qu'un accord de médiation puisse être homologué, il est requis que le médiateur soit agréé tant lors de sa désignation par les parties que lors de la formalisation de l'accord, une période de validité de deux ans pour cet agrément temporaire semble opportune. En effet, certaines médiations, et notamment les médiations familiales, peuvent durer plusieurs mois. Il faut donc éviter aux parties de se retrouver dans la situation où elles auraient choisi un médiateur qui disposait de cet agrément temporaire au moment de sa désignation, mais plus au moment de la signature de l'accord. Ceci constituerait une sanction injustifiée à l'égard des parties, dont le médiateur n'aurait pas eu la possibilité d'obtenir son agrément dans un délai trop bref. Par ailleurs, l'article 1727, § 6, 1°, prévoit déjà pour la commission la possibilité d'agréer les organes de formation des médiateurs et des formations qu'ils organisent. Il ne s'agit ici que d'étendre cette compétence de la commission pour une durée limitée à un an, afin de lui permettre de procéder à l'agrément individuel définitif de chaque candidat médiateur.

In afwijking van het vorige lid, zullen de artikelen 1, 11 en 25 in werking treden op de dag van de bekendmaking van de wet in het Belgisch Staatsblad.

§ 2. Gedurende een periode van één jaar vanaf de datum van inwerkingtreding van de wet, kunnen de bemiddelaars van de instanties die erkend zijn door de commissie een tijdelijke erkenning bekomen.

Deze tijdelijke erkenning vervangt de erkenning door de in artikel 1727 bedoelde commissie en is geldig voor een periode van twee jaar vanaf de datum waarop ze wordt verleend.

Van bij haar oprichting erkent de commissie de instanties die een tijdelijke erkenning kunnen toestaan. De instanties die er om verzoeken en van wie de commissie van oordeel is dat ze voldoende waarborgen bieden om alleen bemiddelaars te erkennen die beantwoorden aan de voorwaarden voorzien in artikel 1726 kunnen het voorwerp zijn van een erkenning.

Verantwoording

Dit is de bepaling die de datum vastlegt waarop de wet in werking zal treden. Uiteindelijk is voorzien dat de Koning over een termijn van maximum 6 maanden beschikt voor het uitvaardigen van de uitvoeringsbesluiten die door de wet en voor de oprichtingscommissie zijn vereist.

Niettemin, teneinde het mogelijk te maken dat de wet binnen de best mogelijke termijn kan worden toegepast en wegens het feit dat er in de praktijk reeds bemiddelaars zijn die voldoen aan de voorwaarden beoogd in artikel 1726, wordt een overgangsp periode van één jaar voorzien. Tijdens die periode kunnen de instanties die door de commissie erkend zijn omdat ze de nodige waarborgen bieden om alleen bemiddelaars die beantwoorden aan de voorwaarden van artikel 1726 te erkennen, zelf een tijdelijke erkenning toestaan. Deze zal geldig zijn voor een periode van twee jaar. Deze overgangsp periode moet het de bemiddelaars mogelijk maken om hun definitieve erkenning aan te vragen en te bekomen van de commissie. Het zal immers voor de commissie waarschijnlijk onmogelijk zijn om onmiddellijk alle kandidaten te erkennen, alhoewel die zonder twijfel reeds zullen beantwoorden aan de voorwaarden die vereist zijn om te worden erkend. Omdat het bovendien vereist is dat de bemiddelaar erkend is, zowel bij zijn aanwijzing door de partijen als tijdens de formalisering van het akkoord om een bemiddelingsakkoord te kunnen homologeren, lijkt een geldigheidsperiode van twee jaar voor deze tijdelijke erkenning opportuun te zijn. Bepaalde bemiddelingen, met name de bemiddelingen in familiezaken, kunnen immers verscheidene maanden duren. Men moet dus vermijden dat de partijen terecht komen in een situatie waarbij ze een bemiddelaar zouden hebben gekozen die op het moment van zijn aanwijzing zou beschikken over die tijdelijke erkenning, maar niet meer op het moment dat het akkoord wordt ondertekend. Dit zou een onrechtvaardige sanctiëring zijn ten opzichte van de partijen, wiens bemiddelaar niet de mogelijkheid zou gehad hebben om binnen een te korte termijn zijn erkenning te bekomen. Artikel 1727, § 6, 1°, voorziet overigens reeds dat de commissie de mogelijkheid heeft om de opleidingsorganen van de bemiddelaars en de opleidingen die ze organiseren te erkennen. Hiermee wordt alleen deze bevoegdheid van de commissie uitgebreid voor een beperkte duur van één jaar, zodat ze kan overgaan tot de individuele definitieve erkenning van elke kandidaat-bemiddelaar.

N° 69 DU GOUVERNEMENT

Art. 15

Compléter le 2° du § 2 de l'article 1731 proposé comme suit :

« , et le cas échéant, la mention que le médiateur est agréé par la commission visée à l'article 1727 ».

Justification

Cette précision est rendue utile en raison de l'amendement déposé à l'article 1733, introduit par l'article 17 du projet, dès lors que l'accord de médiation obtenu à l'issue d'une médiation volontaire ne pourra faire l'objet d'une homologation que si le médiateur qui l'a menée est agréé.

La ministre de la Justice,

Nr. 69 VAN DE REGERING

Art. 15

Het 2° van § 2 van het voorgestelde artikel 1731 vervangen als volgt :

« , en in voorkomend geval de vermelding dat de bemiddelaar erkend is door de commissie bedoeld in artikel 1727 ».

Verantwoording

Deze precisering wordt nuttig wegens het amendement dat ingediend werd op artikel 1733, ingevoerd door artikel 17 van het ontwerp. Derhalve kan het bemiddelingsakkoord dat werd bekomen na een vrijwillige bemiddeling alleen het voorwerp zijn van een homologatie indien de bemiddelaar die de bemiddeling uitvoerde erkend is.

De minister van Justitie,

Laurette ONKELINX.

N° 70 DE MME NYSSSENS

Art. 12

À l'article 1728, § 1er, premier alinéa proposé, supprimer le mot «notamment».

Justification

Le mot «notamment» en français est ambigu, comme l'atteste la traduction néerlandaise incorrecte «*onder meer*» qui en a été donnée au présent article. Il est en effet susceptible de deux interprétations : soit il signifie, «plus précisément» («*meer bepaald*»), soit il signifie «entre autres» («*onder meer*»).

L'article 734^{sexies}, alinéa 1er du Code judiciaire (médiation familiale dans le cadre d'une procédure judiciaire) contient déjà cette même contradiction entre la version française et la version néerlandaise, relevée par certains auteurs (P. Taelman et G. Verschelden, *Mediatie uit de schaduw van het recht. Een analyse van de wet van 19 februari 2001 betreffende de proceduregebonden bemiddeling in familiezaken*, RW, 2002-2003, p. 1574, n° 53).

En réalité, seule la première interprétation est correcte : en effet, la seule raison acceptable pour lever l'obligation au secret est la nécessité pour le juge d'homologuer l'accord de médiation. Pour éviter toute ambiguïté, il y a lieu de supprimer le mot «notamment».

Clotilde NYSSSENS.

Nr. 70 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 12

In het voorgestelde artikel 1728, § 1, eerste lid, de woorden «onder meer» doen vervallen.

Verantwoording

In het Frans is het woord «*notamment*» dubbelzinnig, wat overigens blijkt uit de foutieve Nederlandse vertaling «*onder meer*», die in dit artikel is gebruikt. «*Notamment*» kan immers twee dingen betekenen : «*plus précisément*» (meer bepaald), of «*entre autres*» (onder meer).

Men vindt dezelfde tegenstrijdigheid tussen de Franstalige en de Nederlandstalige versie in artikel 734^{sexies}, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek (bemiddeling in familiezaken in het kader van een gerechtelijke procedure), welke in dat verband door verschillende auteurs dan ook wordt gemeld (P. Taelman en G. Verschelden, *Mediatie uit de schaduw van het recht. Een analyse van de Wet van 19 februari 2001 betreffende de proceduregebonden bemiddeling in familiezaken*, RW, 2002-2003, blz. 1573, nr. 53).

Eigenlijk is alleen de eerste interpretatie correct : alleen om de rechter in staat te stellen het bemiddelingsakkoord te homologeren, kan de geheimhoudingsplicht worden opgeheven. Om alle misverstanden te voorkomen dienen de woorden «*onder meer*» dus te vervallen.